

samme Bemærkninger, som ere blevne foredragne af den ærede Rigsdagsmand, der sidst havde Ordet, ere i disse Dage blevne mig tilstillede fra en Forsamling i Bends Herred, nær ved Middelfart, som har en særdeles Interesse i denne Sags Afgjørelse, efter som de fleste Rigsforsler ere fødne der. Det forekommer mig, at saavel den ærede Rigsdagsmands Uttringer som disse Bemærkninger gaae ud paa, at Lovudkastet ganske skulde opgives, og en ganske anden Vej indslaaes. Jeg antager nu, at det ærede Thing vil nedsette et Udvalg i denne Sag, og jeg kan da ikke troe Andet, end at dette vil finde saamange Betænkeligheder ved at gaae ind paa den foreslaaede anden Afgjorelsesmaade, naar Sagen betragtes fra Statens Side, at jeg her kan fatte mig temmelig kort. men jeg troer dog paa den anden Side at burde fremsætte de Hovedindringer, som frembyde sig mod disse Bemærkninger, navnlig til Overveielse af det Udvalg, som forhaabentlig vil blive nedfat. For det Første er der talt om, at den af Regjeringen foreslaaede Fremgangsmaade skulde være yderst besvarende for de Vedkommende, idet de skulle melde sig; men til hvem skulle de melde sig? til Sognefogden, og det kan jeg dog ikke kalde besvarende. Dernæst ankes over, at de Vedkommende skulle staffe Dwittering eller Beviis. Men den ærede Rigsdagsmand selv bemærkede, at efter Lovudkastet skulde sliige Beviiser eller Dwitteringer ikke al tid fordres; andre Oplysninger, s. Ex. Bevidnelser af de Vedkommendes Naboer, skulde ogsaa kunne anses for fyldestgjørende af den Autoritet, hvem Bedømmelsen tilkommer. I ethvert Tilfælde maa jeg bemærke, at selv om man fordrede sliige Dwitteringer, var det ikke ubilligt; thi, som jeg nærmere skal ophvise ved Sagens anden Behandling, i flere udfomne Kundgjørelser, navnlig af August 1848, paalagdes og indskærpedes det alle Vedkommende at forsyne sig med Dwitteringer. Der blev nemlig ikke givet noget formeligt Løfte om Godtgjørelse, men en saadan blev stillet i Udfigt, idet man paa samme Tid opfordrede de Vedkommende til at sikkre sig Dwitteringer for de præsterede Rjørslers. Jeg vil gjerne indromme, at dette i enkelte Tilfælde kan have havt sine Vanskeligheder, men i Regelen ved det største Antal Rjørslers vil

dette have været en meget simpel Sag. Der til kommer, at jeg ikke kan finde en Overensstemmelse mellem de Uttringer af den ærede Rigsdagsmand, at de præsterede Rjørslers vare affrevne — det var hans egne Ord, som jeg nedskrev — i Sogneforstanderskabets Protokol, og den Udtalelse af ham, at det skulde være forbundet med Vanskeligheder at erhverve Beviis for præsterede Rjørslers; deri forekommer mig at ligge en Modsigelse. Dernæst skal jeg tillade mig at bemærke, at, for at lette Udgangen til Erstatning, siger man, at det er nok, naar Vedkommende have mødt, for at præstere Rjørslers, uden at saadanne i Virkeligheden behøve at have fundet Sted; men det vil vistnok være mange af de ærede Rigsdagsmænd bekendt, at det mangfoldige Gange har været Tilfældet, at Vedkommende, efterat have været en halv eller en heel Time paa Mødestedet, have faaet Tilladelse til at kjøre hjem igjen, og at det paa ingen Maade gaaer an at sammenligne et saadant Forhold med de Tilfælde, hvor Vedkommende have maattet yde betydelige Rjørslers, maattet arbejde den hele Dag og undertiden havt 4 à 5 Mil at kjøre; det vilde være ubilligt og uretfærdigt at stille disse Tilfælde aldeles lige. Her til kommer, at det jo er vitterligt, at i Krigens Tid bleve Mange, hvad ogsaa Udcastet gaaer ud fra, holdte flere Dage paa rede Haand, uden at yde nogen Rjørsel; men deraf følger, at Saadanne ikke kunne gjøre Fordring paa Godtgjørelse for fuld Vggt, og at en modsat Fremgangsmaade vilde være at skære ganske forskellige Fordringer over een Kam. I ethvert Tilfælde er det indlysende, at, vil man udjævne denne Forskel, henføre alle Præstationer til den høieste Klasse og beregne dem til fulde Vgter, vil det deraf blive en Følge, at Godtgjørelsen, istedetfor at den nu efter de indkomne Beretninger om præsterede Rjørslers og efter de Indberetninger, som i samme Anledning ere fremkomne, calculeres omtrentlig at ville beløbe sig til 500,000 Rbd., idetviis vil paa drage Statskassen en Udgift af 1 Million Rbd. (Hør!). Endvidere skal jeg bemærke, at det dog er noget stærkt, at man ikke vil indromme Staten den mindste Control, at man vil have, at Communerne skulle afgjøre den